

XIII. ročníka celoslovenskej súťaže
Svätoplukovo kráľovstvo oživa
Základná škola kráľa Svätopluka Nitra

Zápisnica z vyhodnotenia súťaže

Vyhodnotenie literárnej časti

Počet zúčastnených škôl spolu – 33

Počet súťažných literárnych prác spolu – 90

Počet škôl /literárnych prác podľa kategórií:

1. kategória – 5/10	z toho poézia: 9	próza: 1
2. kategória – 28/40	z toho poézia: 13	próza: 27
3. kategória – 16/35	z toho poézia: 14	próza: 21
4. kategória – 4/5	z toho poézia: 3	próza: 2

Počet literárnych prác podľa témy:

1. téma: Svätopluk a Nitra /18
2. téma: Bol Svätopluk kráľ? /15
3. téma: Tri prúty Svätopluka ako symbol dnešnej doby /37
4. téma: Sila slova a sila meča ako odkaz Svätoplukovho kráľovstva /13
5. téma: Cyril a Metod a ich nasledovníci /7

Zapojenie sa škôl do súťaže podľa krajov:

1. Nitriansky kraj – 39,4 % (13 škôl)
2. Košický kraj – 30,3 % (10 škôl)
3. Prešovský kraj – 12,1 % (4 školy)
4. Bratislavský kraj – 12,1 % (4 školy)
5. Trnavský kraj – 3,0 % (1 škola)
6. Trenčiansky kraj – 3,0% (1 škola)
7. Banskobystrický kraj - nezapojila sa žiadna škola

Vyhodnotenie súťaže /výherné práce:

1. kategória /2., 3., 4. ročník ZŠ/:
poézia

1. miesto – Dean Tomas, Spišská Belá, Prešovský kraj
2. miesto – Damián Rimóci, Tlmače, Nitriansky kraj
3. miesto – Ester Faustína Liptáková, Margecany, Košický kraj

próza

1. miesto – neudelené
2. miesto – neudelené
3. miesto – neudelené

2. kategória /5., 6., 7. ročník ZŠ a príme, sekunda osemročných gymnázií/:

poézia

1. miesto – Oliver Alexander Ptáček, Komjatice, Nitriansky kraj
2. miesto – Klára Gajarská, Majcichov, Trnavský kraj
3. miesto – Nikol Drlíková, Rišňovce, Nitriansky kraj

próza

1. miesto – Stela Ferencziová, Nitra, Nitriansky kraj
2. miesto – Rebeka Kuželová, Komjatice, Nitriansky kraj
3. miesto – Daniel Vaniš, Záhorská Ves, Bratislavský kraj

3. kategória /8., 9. ročník ZŠ a terciá, kvarta osemročných gymnázií/:

poézia

1. miesto – Matej Nagy, Bratislava, Bratislavský kraj
2. miesto – Ninka Šmátralová, Nitra, Nitriansky kraj
3. miesto – Adam Hlupík, Spišské Podhradie, Prešovský kraj

próza

1. miesto – Nina Nerádová, Záhorská Ves, Bratislavský kraj
2. miesto – Mária Krajmerová, Vinodol, Nitriansky kraj
3. miesto – Nikol Révaiová, Košice, Košický kraj

4. kategória /pedagogickí zamestnanci/:

poézia

1. miesto – Mgr. Jana Ruščáková, PhD., Vtáčkovce, Košický kraj
2. miesto – Mgr. Tibor Kováč, Nitra, Nitriansky kraj
3. miesto – Mgr. Stanislava Štulajterová, Výčapy-Opatovce, Nitriansky kraj

próza

1. miesto – PhDr. Alena Vítová, Vtáčkovce, Košický kraj
2. miesto – Mgr. Darina Dzurilová, Spišské Vluchy, Košický kraj
3. miesto – neudelené

Do literárnej časti súťaže sa zapojilo 33 škôl, ktoré prihlásili spolu 90 súťažných prác svojich žiakov a žiačok. Literárne práce mohli školy prihlasovať do štyroch kategórií. V každej z nich bola ešte vyčlenená časť poézia a časť próza.

Po podrobnom čítaní a analyzovaní každej jednej práce členovia komisie nezávisle od seba vybrali do užšieho výberu práce, ktoré boli podľa nich najhodnotnejšie. Následne spoločne vybrali víťazov na prvých troch miestach v každej kategórii.

Súťažiaci si mohli vybrať jednu z piatich tém:

- Svätopluk a Nitra
- Bol Svätopluk kráľ?

- Cyril a Metod a ich nasledovníci
- Sila slova a sila meča ako odkaz Svätoplukovho kráľovstva
- Tri prúty Svätopluka ako symbol dnešnej doby

Najviac oslovila téma Tri prúty Svätopluka ako symbol dnešnej doby (37 prác). Nasledovali témy Svätopluk a Nitra (18 prác), Bol Svätopluk kráľ? (15 prác), potom téma Sila slova a sila meča ako odkaz Svätoplukovho kráľovstva (13 prác). Téma Cyril a Metod a ich nasledovníci oslovila žiakov a žiačky najmenej. Vybralo si ju iba sedem súťažiacich.

Literárne práce zaslané do súťaže sú dôkazom toho, že veľkomoravská tematika je stále aktuálna a živá. Všetky prihlásené práce splnili stanovené kritériá. Tradične sa viac súťažiacich zapojilo s prozaickými prácami, čo im dávalo väčší priestor na spracovanie znalostí z dejín a tiež priestor na tvorivé písanie. Avšak zaznamenali sme pomerne často až schematické opisovanie najznámejšieho príbehu o lámaní prútov bez jeho ďalšieho rozvinutia alebo zapracovania do pútavejšieho príbehu. Okrem rozprávok, povestí, poviedok a nešpecifikovaných príbehov, sme zaznamenali aj pokus o faktografické spracovanie tém. Avšak pomerne veľký rozsah týchto prác oberal porotcov o čitateľský zážitok.

Porota pri výbere ocenených prác hodnotila najmä originálny prístup k téme, štýl písania a výber jazykových prostriedkov. Napriek tomu, že žiakov a žiačky najviac oslovila téma Tri prúty Svätopluka ako symbol dnešnej doby, do väčšiny prác sa táto myšlienka pretavila skôr povrchne, ako povinný dovetok bez hlbšieho zapracovania. Objavili sa aj práce, ktoré nezodpovedali veku pisateľa a bol v nich zjavný zásah dospelej osoby.

Napriek týmto postrehom musíme konštatovať, že ani pomerne krátky čas od vyhlásenia súťaže do jej uzávierky popretkávaný dištančným vzdelávaním a predĺženými vianočnými prázdninami neodradil žiakov a pedagógov a do súťaže bolo prihlásených množstvo kvalitných prác. Opäť sa potvrdilo, že súťaž má svoj zmysel, že tvorivé písanie je pre žiačky a žiakov prirodzené a dokážu spracovať aj historické témy.

Osobitné poďakovanie patrí všetkým pedagógom, ktorí svojim žiakom venovali čas, podporovali a motivovali ich a vybrali a poslali tie najlepšie práce, vhodné na reprezentáciu svojej školy.

Vyhodnotenie výtvarnej časti

Počet zúčastnených škôl spolu – **57**

Počet výtvarných prác spolu – **160**

Počet škôl /výtvarných prác podľa kategórií:

5. kategória – **20/48**
6. kategória – **24/46**
7. kategória – **14/28**
8. kategória – **17/38**

Počet výtvarných prác podľa témy:

6. téma: Svätopluk a Nitra /38
7. téma: Bol Svätopluk kráľ? /40
8. téma: Tri prúty Svätopluka ako symbol dnešnej doby /25
9. téma: Sila slova a sila meča ako odkaz Svätoplukovho kráľovstva /18
10. téma: Cyril a Metod a ich nasledovníci /39

Zapojenie sa škôl do súťaže podľa krajov:

8. Nitriansky kraj – 38,6 %
 9. Košický kraj – 26,32 %
 10. Žilinský a Prešovský kraj – rovnako po 8,77 %
 11. Bratislavský kraj – 3,51 %
 12. Trnavský kraj – 1,75 %
- Nezapojili sa Trenčiansky a Banskobystrický kraj.

Vyhodnotenie súťaže /výherné práce:

1. kategória /2., 3., 4. ročník ZŠ:

1. miesto – Nellka Petříková, Levice, Nitriansky kraj
2. miesto – Mariola Krajčovič, Nitra, Nitriansky kraj
3. miesto – Alex Bartal, Bešeňov, Nitriansky kraj

2. kategória /5., 6., 7. ročník ZŠ a prima, sekunda gymnázia:

1. miesto – Natália Knapová, Nitra, Nitriansky kraj
2. miesto – Nela Boledovičová, Jarok, Nitriansky kraj
3. miesto – Sandra Valášková, Žilina, Žilinský kraj

3. kategória /8., 9. ročník ZŠ a tercia, kvarta gymnázia:

1. miesto – Janka Paľová, Budkovce, Košický kraj
2. miesto – Alexandra Turzová, Vinodol, Nitriansky kraj
3. miesto – Džesika Biharyová, Veľký Ďur, Nitriansky kraj

4. kategória /ŠZŠ:

1. miesto – Miroslav Janičo, Vtáčkovce, Košický kraj
2. miesto – Peter Turták, Vtáčkovce, Košický kraj
3. miesto – Nikolas Takács, Levice, Nitriansky kraj

Toto obdobie je v našich dejinách považované za najslávnejšiu epochu našej histórie a preto sa členovia komisie potešili, že téma motivovala malých i veľkých výtvarníkov a svojimi dielami oživilí minulosť. V štyroch kategóriách žiaci výtvarne stvárnil historické témy a ich prepojenie so súčasným životom. Pohľad do minulosti obohatili o zážitky, predstavy a osobné skúsenosti. Výtvarné práce žiakov boli

- svojské reakcie na príbehy prečítané alebo vypočuté...
- diela vytvorené pod vedením pani učiteľky...
- diela, ktoré originálne dopĺňajú alebo dotvárajú obsah historických príbehov...
- diela v podobe kresieb, malieb a kombinovaných techník...

- diela bohaté na farebnú škálu...
- a všetky diela vytvorené s nadšením a citlivosťou vlastnou len deťom....

S radosťou sme privítali veľké množstvo detských prác zameraných na veľkomoravskú tradíciu, na osobnosť kráľa Svätopluka, sv. Cyrila a Metoda a ich nasledovníkov. Žiaci sa snažili nakresliť portréty osobností a príbehy z ich života, a zachytili aj rôzne výjavy zo života ľudí tej doby. Viditeľný bol posun od tradície k prítomnosti, historické udalosti sa stali zdrojom a inšpiráciou na vyjadrenie súčasného života. Je zrejmé, že pani učiteľky v školách venujú pozornosť odkazu Svätopluka a cyrilo-metodskej tradícii, čítajú knihy, rozprávajú sa na túto tému a žiaci svoje vedomosti vyjadrujú nie len slovom, ale svoje zážitky aj obrazom. Z výtvarných techník dominovala maľba vodovými a temperovými farbami, kresba ceruzkou a kolorovaná kresba. Zaujímavé sú kompozície s využitím staroslovienskeho písma, spracované ako lettrizmus a papierové koláže. Najtvorivejšie k témam pristupovali žiaci 2., 3. a 4. ročníka ZŠ (1. kategória). Veľmi originálne a farebne zaujímavé sú práce žiakov zo špeciálnych základných škôl a špeciálnych výchovných zariadení (4. kategória). S rôznymi technikami sa prezentovali najmä žiaci 8. a 9. ročníka ZŠ (3. kategória). Žiaci tejto kategórie majú najlepšie zvládnuté remeselné aspekty kresby a maľby, a koncentrovali sa viacej na výraz zvolenej témy.

Výtvarnú tvorbu každého žiaka si porota veľmi váži a tie najlepšie diela a ich autorov sme ocenili. Našou úlohou bolo vybrať a oceniť práce spĺňajúce štyri základné kritériá:

- osobitosť výtvarného stvárnenia a myšlienka diela,
- autenticita, originalita rukopisu a podanie myšlienky,
- sila výpovede diela,
- celkový výraz práce.

Oceneným žiakom gratulujeme a všetkým zúčastneným prajeme mnoho úspechov a radosti z výtvarnej činnosti.

Vyhodnotenie **elektronickej** časti

Počet zúčastnených škôl spolu – **8**

Počet elektronických prác spolu – **19**

Počet škôl /elektronických prác podľa kategórií:

1. kategória – **7/12**
2. kategória – **2/7**

Počet elektronických prác podľa témy:

1. téma: Svätopluk a Nitra /**4**
2. téma: Bol Svätopluk kráľ? /**2**
3. téma: Tri prúty Svätopluka ako symbol dnešnej doby /**6**
4. téma: Sila slova a sila meča ako odkaz Svätoplukovho kráľovstva /**0**
5. téma: Cyril a Metod a ich nasledovníci /**9**

Zapojenie sa škôl do súťaže podľa krajov:

1. Nitriansky kraj – **12,5 %**

2. Košický kraj – **50 %**
 3. Prešovský kraj – **12,5 %**
 4. Bratislavský kraj – **25 %**
- Nezapojili sa Trenčiansky, Trnavský, Žilinský a Banskobystrický kraj.

Vyhodnotenie súťaže /výherné práce:

1. kategória /5., 6., 7. ročník ZŠ a príma – sekunda gymnázia:

1. miesto – Radovan Javorský, Košice, Košický kraj
2. miesto – Laura Šimko, Rožňava, Košický kraj
3. miesto – Kristína Kulichová, Nitra, Nitriansky kraj

2. kategória /8., 9. ročník ZŠ a tercia – kvarta gymnázia:

1. miesto – Michaela Daňková, Košice, Košický kraj
2. miesto – Frederika Madzsóová, Košice, Košický kraj
3. miesto – Veronika Kuglová, Košice, Košický kraj

Komisia mala náročnú úlohu, musela rozhodnúť, ktoré dielo si zaslúži umiestnenie. Všetky práce si zaslúžia veľkú pochvalu, no na ocenenie sme vybrali z každej kategórie tri najoriginálnejšie.

V elektronickej časti sme na vybrané témy mali vytvorené dve kategórie. Do prvej sa mohli zapojiť žiaci 5. – 7. ročníka ZŠ, žiaci osemročných gymnázií príma – sekunda a do druhej kategórie žiaci 8. – 9. ročníka ZŠ, žiaci osemročných gymnázií tercia – kvarta.

Žiaci mohli využiť svoju kreativitu a nadanie na vytvorenie rôznych elektronických prác. Pod pojmom elektronické diela si predstavujeme – počítačové hry, prezentácie, videofilmy, vlogy, webové stránky a iné kreatívne nápady.

V tomto ročníku sa do súťaže v rámci elektronickej časti zapojilo spolu 19 žiakov (diel). Z prvej kategórie nám zaslalo prihlášku 12 žiakov pod vedením vyučujúcej/ho a z druhej kategórie nám zaslalo prihlášku 7 žiakov so svojimi dielami. Kraje, ktoré sa zúčastnili elektronickej časti súťaže sú Prešovský, Košický, Nitriansky a Bratislavský kraj. Najviac diel nám prišlo z Košického kraja. Z prvej kategórie nám žiaci zasielali najviac diel na tému Svätopluk a Nitra a Tri prúty Svätopluka ako symbol dnešnej doby. V druhej kategórii bola spracovaná téma Cyril a Metod a ich nasledovníci. Kreatívnejšie diela sme mali možnosť hodnotiť najmä z prvej kategórie. Žiaci okrem prezentácií zasielali aj videá alebo videá, ktoré boli natočené a interpretované žiakmi. Zaujímavé boli aj vytvorené elektronické hry alebo elektronický kvíz i webová stránka, ktorá bola precízne zhotovená. Mali sme možnosť vidieť aj niekoľko pekných prezentácií, no komisiu viac zaujali mnoho kreatívnejšie vyššie spomenuté elektronické diela. Pri výbere sa komisia zamerala predovšetkým na originalitu a náročnosť spracovania zvolenej témy. Z uvedeného vyplýva, že

komisiu skôr zaujali elektronické diela iného charakteru než prezentácia. Nakoľko sa prezentácia vyskytovala v zaslaných elektronických prácach najčastejšie, jednu komisia vybrala na ocenenie. Slabé stránky diel, na ktoré by sme chceli upozorniť sa týkajú najmä gramatických častí prác. Prezentácie obsahovali veľa textu, málo obrázkov a v mnohých sme postrádali animačné prvky, prípadne hudobný podklad. Pri vytváraní videí žiakmi by mala byť reč žiakov jasná, zrozumiteľná a plynulá, hlavne nie veľmi rýchla. Vytvorená hra, video či kvíz by mali byť taktiež aspoň v 5 sekundových intervaloch pri preklikávaní snímok. Nápad a originálne prevedenie sú základom pre úspešnú prácu.

Nitra, 4.4.2022

Predseda komisie:

- PhDr. PaedDr. Martin Bodis, PhD.

Členovia komisie:

- Mgr. Alexandra Ďurišová

- PaedDr. Eva Lehoťáková, PhD.

- Mgr. Veronika Bilicová

- Mgr. Dominika Zajarošová